

Zbigniew Pieczyński

Bruszczewo, pow. Kościan. Stanowisko 5

Informator Archeologiczny : badania 3, 466-468

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ZUKOWICE, pow. Głogów

Stanowisko 11

Badania prowadził mgr Andrzej Marcinkian.

Finansował WKZ w Zielonej Górze. Pierwszy sezon badań. Omentarysko ciałopalne ludności kultury łużyckiej z IV okresu epoki brązu.

Badania podjęte zostały na skutek zgłoszenia o nieoczeniu stanowiska w trakcie niwelacji terenu pod budowę Huty Miedzi "Głogów".

Spod maszyn budowlanych wyeksplorowano 12 zespołów grobowych z charakterystyczną dla IV okresu brązu ceramiką. Zabytków brązowych na uwagę zasługują: osęść sierpa z żeberkiem fragment noża, brzytwa brązowa, szpila z tarczowatą główką itp.

Duża ilość metali w stosunku do ilości pochówków świadczyć może o znacznym bogactwie materialnym ludności chowającej w tym miejscu zmarłych.

2. BADANIA MUZEUM ARCHEOLOGICZNEGO W POZNANIU

BRUSZCZEWO, pow. Kościan

Stanowisko 5

Badania prowadził mgr Zbigniew Pieczyński.

Finansowało Muzeum Archeologiczne w Poznaniu. Czwarty sezon badań. Osada z II okresu brązu.

Prace badawcze o charakterze systematycznym miały na celu ustalenie chronologii i przebadanie konstrukcji wału, którym otoczono osadę z II okresu epoki brązu, datowaną wstępnie przy pomocy izotopu węgla radioaktywnego na ok. 1340 lat p.n.e.

Wykop główny oraz dwa wkopy sondażowe usytuowano w trzech różnych miejscach półwyspu, na którym założono osadę. Wyróżniono siedem warstw składających się na obecne rozsypisko korony wału. Na ich podstawie udało się ustalić dwie fazy rozwojowe budowy umocnień, w różnych okresach zasiedlenia.

Pierwszych pięć warstw wiąże się z drugą fazą budowy umocnień obronnych względnie kraalem. Natomiast warstwa VI stanowi rozsypisko fazy I umocnienia, posadowionego na starszej warstwie VII - osadniczej. Warstwa ta jest związana z najstarszym zasiedleniem, poprzedzającym założenie osady na półwyspie.

W fazie pierwszej usypisko korony wału wznosiło się na wysokość ok. 150 cm, a szerokość podstawy wału nie przekraczała 3 m. Pokaźna ilość różnej wielkości kamieni polnych świadczy o zastosowaniu w budowie umocnienia o konstrukcji kamienno-ziemnej. Wał fazy I o charakterze, usypanej dookoła półwyspu, hałdy ziemnej, otaczał położoną na wzgórzu osadę. Do zniszczenia wału fazy I przyczynił się podwyższający się często poziom wód rzeki Obry. Dowodzą tego naniesione przez wodę warstewki białego piasku rzecz- nego, iły oraz duża ilość muszli małży.

Na rozsypisku korony poprzedniego umocnienia przystąpiono do sypania nowego wału fazy II. Jądro kamienne warstwy V okrywał płaszcz ziemny, na który składają się warstwy I-IV. Nasyp nowego wału był okazałszy, jego wysokość prawdopodobnie wynosiła ok. 3 m a szerokość podstawy mieściła się w granicach ok. 5 m. Do usypa- nia hałdy ziemnej fazy II posłużono się konstrukcją kamienno-ziem-

ną.

Przestrzeń między wałem a osadą była wolna od zabudowy. Niewielka ilość mieszkańców niezdolna była bronić tak dużej przestrzeni przed atakującym wrogiem. Również wylewy i podnoszący się stan wody Obry nie służyły wyżej położonej osady. Wobec powyższego sądzimy, że wymienione umocnienia należy łączyć raczej z solidnie zbudowanym kraulem niż zabudową osady, która ze względu na dużą wolną przestrzeń między zabudowaniami byłaby w konsekwencji trudną do obrony.

Ceramika występowała w dużej ilości w warstwie VII - osadniczej. Pozostałe warstwy zawierały znikomą jej ilość. Analiza materiału ceramicznego wykazała, że przeżywiają się tu formy z kołcowej fazy I okresu epoki brązu oraz, że zasadniczą jej ilość przypada już na II okres epoki brązu.

KALISZANY, pow. Wągrowiec

Stanowisko 1

Badania prowadził mgr Dobromir Durczewski.

Finansowało PGRN w Wągrowcu. Pierwszy sezon badań. Gmentarzysko kultury Łużyckiej z IV-V okresu brązu.

Prace o charakterze ratowniczym prowadzono od 9 do 27.IX. 1968 roku. Gmentarzysko położone jest nad brzegiem jeziora kaliszskiego, po jego zachodniej stronie, 2 km na północ od wsi Kamienica, na terenie plaśnicy użytkowanej do chwili rozpoczęcia prac.